

1. ชื่อโครงการ : The 2nd International Conference on Disaster Risk Management for Strengthening Resilience and Sustainability in Communities 2026 (ICDRM2026)

Theme “Integrating Disaster Management through Transdisciplinary Approach via Disaster Platform to Develop from Resilience and Normality towards Anti-fragility”

(การบูรณาการการจัดการภัยพิบัติด้วยหลักบูรณาการศาสตร์ผ่านแพลตฟอร์มภัยพิบัติเพื่อพัฒนาจากการปรับตัวและวิถีปกติสู่การเติบโตจากวิกฤต)

2. ความสอดคล้องกับบริบทที่เกี่ยวข้อง

ความสอดคล้อง	รายละเอียด
<p>นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) พ.ศ. 2563 -2570 กำหนดให้มี 4 Platform ได้แก่ การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้ การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ ตลอดจนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.)</p>	<p>งานประชุมวิชาการระดับนานาชาตินี้มุ่งปฏิรูปกลไกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน แพลตฟอร์มภัยพิบัติสหวิทยาการ เพื่อเป็นพื้นที่กลางเชื่อมโยงองค์ความรู้ระดับสากลสู่การเติบโตจากวิกฤต ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ อววน. ในการยกระดับสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นแหล่งรวมสติปัญญาของประเทศ โดยเปลี่ยนรูปแบบการประชุมทั่วไปสู่แพลตฟอร์มเชิงรุกที่บูรณาการศาสตร์แขนงต่าง ๆ เพื่อตอบโจทย์ความท้าทายระดับพื้นที่และสากล เวทีนี้เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญร่วมตรวจสอบนวัตกรรมต้นแบบเพื่อนำไปประยุกต์ใช้จริงในการจัดการภัยพิบัติที่ก้าวข้ามเพียงการปรับตัวหรือการกลับสู่ภาวะปกติไปสู่สถานะ Anti-fragility หรือการเติบโตที่แข็งแกร่งกว่าเดิมหลังผ่านพ้นวิกฤต อันจะนำไปสู่การสังเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการภัยพิบัติของประเทศอย่างยั่งยืน</p>
<p>สอดคล้องกับบริบทของหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ในด้านการขับเคลื่อนงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน ซึ่งเชื่อมโยงกับทั้ง 4 ยุทธศาสตร์หลักของ บพท. ซึ่งมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผ่านการพัฒนาพื้นที่แบบบูรณาการ การใช้วิจัยและนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ การสร้างนวัตกรรมที่มีรากฐานจากทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการเสริมสร้างกลไกการบริหารจัดการพื้นที่และทุนวิจัยอย่างมีเอกภาพ</p>	<p>ในมิติการพัฒนาพื้นที่ งานประชุมนี้ทำหน้าที่เป็น จิ๊กซอว์ที่ขาดหาย ในการนำองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีทั้งในประเทศและต่างประเทศมาปรับใช้ในบริบทท้องถิ่นเพื่อให้การบริหารจัดการภัยพิบัติเข้าถึงจุดเปราะบางที่ระบบปกติของรัฐอาจยังครอบคลุมไม่ถึง โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการตัดสินใจในระดับพื้นที่ เวทีนี้มุ่งเน้นการสังเคราะห์แนวทางจัดการภัยพิบัติที่เชื่อมโยงกับการแก้จนผ่านการระดมสมองของภาคีเครือข่ายเพื่อรักษาต้นทุนชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก ไม่ให้ภัยพิบัติกลายเป็นปัจจัยซ้ำเติมความยากจนข้ามรุ่น ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ บพท. ในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนผ่านกลยุทธ์การเรียนรู้ร่วมกันบนแพลตฟอร์มที่ถอดบทเรียนสู่คู่มือมาตรฐานเพื่อการขยายผลการดำเนินงานไปสู่พื้นที่อื่นทั่วประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าเทียม</p>

<p>ความเข้มแข็งด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยทักษิณ</p>	<p>วัตถุประสงค์ : งานประชุมวิชาการระดับนานาชาตินี้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยทักษิณสู่การเป็นมหาวิทยาลัยนวัตกรรมสังคมที่มุ่งเน้นการสร้างความเข้มแข็งด้านการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของพื้นที่และสังคมโลก โดยใช้เวทีนี้เป็น แพลตฟอร์มภัยพิบัติสหวิทยาการ ในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ยกระดับจากการปรับตัวทั่วไปสู่การสร้างสถานะ Anti-fragility ที่มุ่งเน้นการเติบโตของชุมชนจากวิกฤตการณ์อย่างยั่งยืน การจัดงานยังเป็นพื้นที่ยกระดับศักยภาพของอาจารย์นักวิจัย และนิสิต ให้สามารถสร้างสรรค์ผลงานวิชาการคุณภาพสูงในระดับสากลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้จริงในการสร้างความมั่นคงของมนุษย์ควบคู่กับการรักษาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการเชื่อมโยงองค์ความรู้สมัยใหม่เข้ากับการลดความเหลื่อมล้ำและแก้ปัญหาความยากจนเชิงพื้นที่ ตามหมุดหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและการเติบโตไปพร้อมกับชุมชนของมหาวิทยาลัย</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 7.1ก-9 ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ในระดับชาติหรือนานาชาติ (TSU11)</p>
<p>แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยทักษิณ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)</p>	<p>หมุดหมายที่ 2 สร้างผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาเชิงพื้นที่และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ</p> <p>ตัวชี้วัด TSU11 ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ</p> <p>ตัวชี้วัด 7.1ก-10 ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมสังคม</p>

3. หลักการและเหตุผล

ในรอบทศวรรษที่ผ่านมา วิกฤตการณ์ด้านสภาพภูมิอากาศได้ทวีความรุนแรงและซับซ้อนขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติกลายเป็นอุปสรรคหลักต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ข้อมูลจากรายงาน Global Assessment Report on Disaster Risk Reduction 2025 (GAR2025) โดย UNDRR ชี้ให้เห็นถึงความจริงที่น่ากังวลว่า โลกไม่ได้อยู่ในเส้นทางที่จะบรรลุเป้าหมายตามกรอบการดำเนินงานเซนได (Sendai Framework) ภายในปี 2030 แม้ว่าระบบการเตือนภัยล่วงหน้าและการเตรียมพร้อมจะช่วยให้ค่าเฉลี่ยการเสียชีวิตต่อประชากร 100,000 คน ลดลงเหลือเพียงครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับทศวรรษก่อนหน้า แต่จำนวนผู้ได้รับผลกระทบกลับมีแนวโน้มพุ่งสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้านความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ภาระจากภัยพิบัติได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างก้าวกระโดด โดยมูลค่าความเสียหายโดยตรงรายปีได้เพิ่มขึ้นจากเฉลี่ย 70,000–80,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐในช่วงปี 1970–2000 พุ่งสูงขึ้นเป็น 180,000–200,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงปี 2001–2020 ยิ่งไปกว่านั้น หากพิจารณาผลกระทบเชิงระบบและระบบนิเวศ (Cascading and ecosystem impacts) มูลค่าความเสียหายรวมทั่วโลกอาจสูงเกินกว่า 2.3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี [1] ปรากฏการณ์ดังกล่าวสะท้อนว่า แนวทางการบริหารจัดการแบบเดิมไม่เพียงพอที่จะรองรับภัยพิบัติที่จะเกิดได้อีกต่อไป

ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงสูงต่อภัยพิบัติซ้ำซ้อน (Multi-hazard Risks) ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง และพายุหมุนเขตร้อน ซึ่งข้อมูลจาก ESCAP (2023) ระบุว่าภายใต้ฉากทัศน์ที่อุณหภูมิโลกสูงขึ้น 1.5 - 2 องศาเซลเซียส ประเทศไทยจะมีสัดส่วนประชากรที่ต้องเผชิญกับความเสียหายจากภัยพิบัติที่รุนแรงขึ้นสูงถึงร้อยละ 17 ของประชากรทั้งหมด [2] โดยความสูญเสียทางเศรษฐกิจเฉลี่ยต่อปี (Average Annual Loss: AAL) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งรวมถึงประเทศไทย คาดการณ์ว่าจะสูงถึง ร้อยละ 6 ของ GDP หากอุณหภูมิโลกสูงขึ้น 2 องศาเซลเซียส ซึ่งถือเป็นตัวเลขที่สะท้อนถึงความเปราะบางเชิงโครงสร้างอย่างรุนแรงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของภูมิภาคอื่น ข้อมูลจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ในช่วงระหว่างวันที่ 22 พ.ย. - 5 ธ.ค. 2567 เกิดสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ 10 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) รวม 87 อำเภอ 538 ตำบล 3,729 หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ 664,173 คน ครัวเรือน รวมมีผู้เสียชีวิต 29 ราย (พัทลุง 2 ราย สงขลา 10 ราย ปัตตานี 7 ราย ยะลา 5 ราย นราธิวาส 4 ราย นครศรีธรรมราช 1 ราย) [3] สถานการณ์นี้ตอกย้ำว่าลำพังเพียงระบบการเตือนภัยหรือการบรรเทาทุกข์เบื้องต้นไม่สามารถตัดวงจรความสูญเสียที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าได้

นอกจากนี้ พื้นที่ชายแดนของประเทศไทยมีลักษณะเป็นพื้นที่เปราะบางเชิงซ้อน (Fragile and Complex Settings) ซึ่งเผชิญทั้งภัยพิบัติทางธรรมชาติ ความไม่มั่นคง และการเคลื่อนย้ายประชากรข้ามพรมแดน ส่งผลให้เกิดภาวะฉุกเฉินด้านมนุษยธรรมที่มีความซับซ้อนและรุนแรงกว่าพื้นที่ทั่วไป [4-5] อย่างไรก็ตาม ระบบการจัดการภัยพิบัติและการช่วยเหลือในปัจจุบันยังคงมีข้อจำกัดสำคัญ ทั้งด้านการบริหารจัดการศูนย์พักพิงที่ยังขาดมาตรฐาน การเชื่อมโยงฐานข้อมูลผู้ประสบภัยที่ไม่เป็นเอกภาพ การจัดสรรทรัพยากรที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการจริง และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ยังขาดประสิทธิภาพ [6] ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นในการพัฒนา นวัตกรรมบริหารจัดการศูนย์พักพิง และระบบสนับสนุนทางมนุษยธรรมแบบบูรณาการ โดยอาศัยความร่วมมือของพหุภาคีและบทบาทของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อยกระดับการจัดการภัยพิบัติจากการตั้งรับ (Resilience) ไปสู่ การสร้างศักยภาพในการเติบโตจากวิกฤต (Anti-fragility) อย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับสากล [8]

ภายใต้บริบทความท้าทายจากภัยพิบัติที่ทวีความรุนแรงและซับซ้อนในทุกภูมิภาคของประเทศไทย เครือข่ายสถาบันวิชาการทั่วประเทศทั้ง 14 มหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบึงพลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง มหาวิทยาลัยนครพนม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยทักษิณ) จึงต้องยกระดับความร่วมมือจากการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่ในระดับจังหวัด สู่การสร้างเครือข่ายการทำงานด้านภัยพิบัติเชิงพื้นที่ในระดับประเทศ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการสร้างสถานะล้มแล้วลุกไว (Resilience) โดยมุ่งเน้นบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการเป็น “พื้นที่กลางทางวิชาการ” (Transdisciplinary Disaster Platform) ที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ นวัตกรรม และกลไกการทำงานร่วมกับพหุภาคี ทั้งภาคประชาชนและหน่วยงานรัฐ เพื่อลดความเปราะบางทางเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติซ้ำซ้อนทั่วประเทศ การขับเคลื่อนในครั้งนี้ มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านจากการทำงานแยกส่วน สู่การบูรณาการพลังของมหาวิทยาลัยทั่วทุกภูมิภาค เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความยากจนและการสูญเสียรายได้ที่เกิดจากภัยพิบัติ โดยใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่เป็นฐาน (Area-based Development) ครอบคลุมทั้งการเตรียมความพร้อมก่อนเกิดเหตุ การจัดการในภาวะวิกฤต และการฟื้นฟูวิถีชีวิตอย่างยั่งยืน (Livelihood Restoration) การสร้างเครือข่ายระดับสากลนี้ไม่เพียงแต่เน้นการพัฒนาฐานข้อมูลความเสี่ยงที่แม่นยำ แต่ยังมุ่งหวังที่จะสร้างต้นแบบการจัดการภัยพิบัติที่สามารถก้าวข้ามขีดจำกัดแบบเดิม (Normality) ไปสู่การเติบโตจากวิกฤต (Anti-fragility) เพื่อยกระดับความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

สถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในการเป็นกลไกกลางที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและการจัดการภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ จากการขับเคลื่อนของ

เครือข่ายมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ พบว่าสถาบันการศึกษาในแต่ละภูมิภาคได้ร่วมกันพัฒนานวัตกรรมที่ตอบโจทย์บริบทพื้นที่จริงและนำไปสู่การใช้งานจริงอย่างมีนัยสำคัญ ในพื้นที่ภาคใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้นำเสนอความสำเร็จในการบริหารจัดการ “ระบบศูนย์พักพิงต้นแบบ” (Shelter Management Best Practice) ซึ่งบูรณาการบทบาทของคณะพยาบาลศาสตร์ เข้ามาดูแลสุขภาพและสวัสดิการของผู้ประสบภัยอย่างเป็นระบบ ขณะที่มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (มนร.) ได้พัฒนานวัตกรรมอัจฉริยะ “เรือกู้ภัย Wi-Fi” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในสถานการณ์อุทกภัย โดยออกแบบมาเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่เข้าถึงยาก สามารถปล่อยสัญญาณอินเทอร์เน็ต ชาร์จแบตเตอรี่อุปกรณ์สื่อสาร และอพยพผู้ประสบภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนวัตกรรมนี้ได้มีการส่งมอบเพื่อใช้งานจริงร่วมกับมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก สภากาชาดไทย เป็นที่เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ เครือข่ายในภูมิภาคอื่นยังร่วมเติมเต็มกิจกรรมการจัดการภัยพิบัติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ที่โดดเด่นด้านระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงระหว่าง Hardware Software และ Peopleware รวมถึง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ที่พัฒนานวัตกรรมจัดการลุ่มน้ำสายย่อยและการแจ้งเตือนภัยร่วมกับหน่วยงานระดับชาติอย่าง GISTDA และ สสน. **ความร่วมมือของเครือข่ายมหาวิทยาลัยทั่วประเทศในครั้งนี้ จึงไม่ใช่เพียงการทำวิจัยบนห้อง แต่เป็นการรวมพลังเพื่อสังเคราะห์แนวปฏิบัติที่พิสูจน์ข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Recommendations) ที่จับต้องได้** มุ่งเน้นการรักษาต้นทุนชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก เพื่อเปลี่ยนผ่านสังคมไทยไปสู่การเป็นชุมชนที่แข็งแกร่งและสามารถเติบโตได้จากวิกฤต (Anti-fragility) อย่างยั่งยืน

จากผลสำเร็จของการจัดงาน The 1st ICDRM2025 ที่ผ่านมา ซึ่งสามารถระดมนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญจากกว่า 5 ประเทศ พร้อมการนำเสนอผลงานวิชาการกว่า 20 เรื่อง ได้สะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ คือการมีระบบข้อมูลเชิงพื้นที่ที่แม่นยำ การประสานงานที่มีประสิทธิภาพระหว่างภาคีเครือข่ายและความเชื่อมั่นที่เข้มแข็งระหว่างชุมชนกับสถาบันอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม บทเรียนจากการดำเนินงานยังชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดสำคัญในด้านโครงสร้างการบริหารจัดการระดับท้องถิ่นที่ยังขาดความเชื่อมโยงเชิงระบบและความซ้ำซ้อนของกลไกการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน ซึ่งเป็นช่องว่างสำคัญที่สถาบันวิชาการต้องเข้ามาเป็น "จิ๊กซอว์ที่ขาดหาย" เพื่อปิดรอยต่อและสร้างความเป็นเอกภาพในการรับมือภัยพิบัติ

ด้วยเหตุนี้ จึงนำมาสู่การต่อยอดและขยายผลสู่การจัดงานประชุมวิชาการนานาชาติ The 2nd International Conference on Disaster Risk Management for Strengthening Resilience and Sustainability in Communities 2026 (ICDRM2026) โดย **มุ่งเน้นการฝึกกำลังของเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา พหุภาคีจากทุกภูมิภาคทั่วประเทศ และเครือข่ายระดับนานาชาติ** เพื่อร่วมกันสังเคราะห์องค์ความรู้และนวัตกรรมที่เป็นรูปธรรม มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านจากการตั้งรับตามแบบการปรับตัวและฟื้นตัว (Resilience) ไปสู่ภาวะปกติ (Normality) และพัฒนาไปถึงการเติบโตจากวิกฤต (Anti-fragility) เพื่อสร้าง **ความยั่งยืนให้กับชุมชน** การจัดงานในครั้งนี้จึงไม่ใช่เพียงเวทีแลกเปลี่ยนทางวิชาการ แต่เป็นพื้นที่กลางในการหลอมรวมศาสตร์สหวิทยาการเพื่อผลิตข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Recommendations) ที่จับต้องได้จริง ผ่านการพิสูจน์ผล (Validate) จากผู้เชี่ยวชาญระดับสากล เพื่อเป็นเข็มทิศในการออกแบบยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางภัยพิบัติของประเทศ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และนำพาสังคมไทยไปสู่สภาวะความปลอดภัยที่เข้มแข็งกว่าเดิมในทุกมิติ

อ้างอิง

[1] <https://www.undrr.org/gar/gar2025>

[2] <https://repository.unescap.org/server/api/core/bitstreams/44af3ca9-8dea-404c-9544-81d15f00daa9/content>

[3] https://backofficeminisite.disaster.go.th/apiv1/apps/minisite_directing/194/content/8728/download?filename=4b59302975883e8abcc907d9abff9449.pdf

[4] https://www.unhcr.org/global-trends-report-2022?utm_source=chatgpt.com

[5] <https://humanitarianaction.info/>

[6] https://spherestandards.org/wp-content/uploads/Sphere-Handbook-2018-EN.pdf?utm_source=chatgpt.com

[7] https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030?utm_source=chatgpt.com

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อสร้างแพลตฟอร์มภัยพิบัติสหวิทยาการ (Transdisciplinary Disaster Platform) เป็นพื้นที่กลางระดับสากลในการบูรณาการองค์ความรู้และนวัตกรรม รวมถึงการออกแบบและเชื่อมโยงระบบศูนย์พักพิงและระบบสนับสนุนทางมนุษยธรรมในพื้นที่เปราะบาง โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดน เพื่อปิดช่องว่างเชิงระบบและสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างนักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน และชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

4.2 เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนงานวิจัยและยุทธศาสตร์การจัดการภัยพิบัติเชิงรุก รวมถึงนวัตกรรมด้านศูนย์พักพิงและระบบมนุษยธรรม ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านจากการปรับตัวตามวิถีปกติ (Resilience & Normality) ไปสู่การสร้างต้นแบบชุมชนที่เติบโตได้จากวิกฤต (Anti-fragility)

4.3 เพื่อส่งเสริมการสื่อสารและการทำงานร่วมกันอย่างไร้รอยต่อ โดยการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเหตุฉุกเฉินและการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้มีประสิทธิภาพในทุกระดับ

4.4 เพื่อสังเคราะห์บทเรียนและนวัตกรรม สู่ข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Recommendations) ที่ใช้ประโยชน์ได้จริงในการรักษาต้นทุนชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก เพื่อยกระดับความมั่นคงและการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน

5. ผู้รับผิดชอบโครงการ

5.1 มหาวิทยาลัยทักษิณ

5.2 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

5.3 มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

5.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

5.5 หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

6. ผู้เข้าร่วมสัมมนา

อาจารย์ นักวิจัย/นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ภาคชุมชน ภาคประชาสังคม หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกประเทศ เครือข่าย 14 มหาวิทยาลัยทั่วประเทศที่ทำงานด้านภัยพิบัติ และผู้สนใจจากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ประมาณ 200 คน

7. วัน เวลา และสถานที่การจัดประชุมวิชาการ

ระหว่างวันที่ 6-7 กรกฎาคม 2569 ณ หอประชุมดนตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ Zoom Webinar

8. รูปแบบการจัดประชุมวิชาการ

- การจัดประชุมเน้นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระดับสากลผ่านการนำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยายใน 5 กลุ่มหลัก ได้แก่ 1) การเสริมพลังชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการสร้างสภาวะพร้อมรับมือและการปรับตัว 2) นวัตกรรมและแพลตฟอร์มภัยพิบัติสหวิทยาการเพื่อการยกระดับสู่สภาวะเติบโตจากวิกฤต 3) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการปรับตัวก้าวข้ามวิถีปกติสู่ความยั่งยืน 4) ธรรมชาติบำบัดและการสังเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความร่วมมือพหุภาคี และ 5) การบริหารจัดการนวัตกรรมศูนย์พักพิงและระบบสนับสนุนทางมนุษยธรรมในพื้นที่เปราะบางชายแดน โดยดำเนินการในรูปแบบ Hybrid Conference ที่ผสมผสานการจัดงานสถานที่จริงควบคู่กับระบบออนไลน์ เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างไร้ขีดจำกัด

- นอกเหนือจากส่วนงานวิชาการ ภายในงานยังมีการจัดแสดงนิทรรศการนวัตกรรมและเทคโนโลยีจัดการภัยพิบัติเชิงประจักษ์ ภายใต้ 4 หัวข้อหลักของแพลตฟอร์มการจัดการภัยพิบัติ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ การป้องกันการเกิดภัยพิบัติ การตอบสนองเมื่อเกิดภัยพิบัติ และการฟื้นฟูภายหลังการเกิดภัยพิบัติ โดยมุ่งเน้นการสาธิตนวัตกรรมที่จับต้องได้และระบบฐานข้อมูลเฉพาะถิ่นจากเครือข่ายมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดกิจกรรม Innovation & Technology Matching ที่เชื่อมโยงผลงานวิจัยไปสู่การใช้งานจริงโดยหน่วยงานปฏิบัติการในพื้นที่

- นอกจากนี้ ยังมีการจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) จาก 4 ภูมิภาค และการเสวนาร่วมกับผู้บริหารจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ. และเทศบาล) รวมถึงสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ปภ.) เพื่อร่วมกันถอดบทเรียนจากการดำเนินงานในพื้นที่จริงสู่การสังเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Recommendations) และการพัฒนาความร่วมมือพหุภาคีที่จะช่วยยกระดับชุมชนจากการตั้งรับไปสู่สภาวะที่สามารถเติบโตได้จากวิกฤตอย่างยั่งยืน

9. กำหนดการกิจกรรม

ระยะเวลา	กิจกรรม
บัดนี้ - 31 พ.ค. 69	ลงทะเบียนเข้าร่วมและเปิดรับผลงานวิจัยเพื่อนำเสนอภาคบรรยายผ่าน website: icdrm2026.tsu.ac.th โดยมีรูปแบบการตีพิมพ์ผลงาน จำนวน 3 ช่องทาง ดังนี้ 1) ช่องทางที่ 1 ตีพิมพ์เรื่องเต็มในเอกสารสืบเนื่องจากงานประชุมวิชาการ 2) ช่องทางที่ 2 ตีพิมพ์ในวารสาร ASEAN Journal of Scientific and Technological Reports (AJSTR, Indexed in Scopus Q4) ผ่านระบบ ThaiJo 3) ช่องทางที่ 3 ตีพิมพ์ในวารสารของฐานข้อมูล MDPI
15 มิ.ย. 2569	แจ้งผลการพิจารณาบทความผ่าน website: icdrm2026.tsu.ac.th
25 มิ.ย. 2569	ผู้นำเสนอส่งผลงานที่ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
6 ก.ค. 69	เผยแพร่ Proceeding book ผ่าน website: icdrm2026.tsu.ac.th
6 - 7 ก.ค. 69	จัดประชุมวิชาการการนำเสนอผลงานภาคบรรยาย และนิทรรศการแพลตฟอร์มการจัดการภัยพิบัติ

10. ขั้นตอนการส่งผลงาน

ผู้นำเสนอส่งบทความฉบับเต็มผ่าน website: icdrm2026.tsu.ac.th

11. การแบ่งกลุ่มสาขาการนำเสนอผลงานวิชาการ

การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม

1) การเสริมพลังชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการสร้างสภาวะพร้อมรับมือและการปรับตัว (Empowering Communities and Local Wisdom for Disaster Resilience) ประกอบด้วย กลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนและกลุ่มเปราะบางในการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทุนทางวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้าง Resilience บทบาทของ ผู้นำชุมชนและกลุ่มภาคประชาชนในการจัดการเหตุฉุกเฉินในระดับพื้นที่ การรับรู้และการตอบสนองต่อข้อมูลเตือนภัยในระดับครัวเรือนและชุมชน การถอดบทเรียนการจัดการภัยพิบัติโดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือภายในชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน กระบวนการสื่อสารความเสี่ยงเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระดับครัวเรือน การใช้ทุนทางสังคม (Social Capital) และความสัมพันธ์ในชุมชนเพื่อการกู้ภัยและบรรเทาทุกข์ ตลอดจนแนวทางการสร้างอาสาสมัครชุมชนรุ่นใหม่เพื่อสืบทอดทักษะการจัดการภัยพิบัติ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในบริบทของการจัดการภัยพิบัติระดับชุมชน

2) นวัตกรรมและแพลตฟอร์มภัยพิบัติสหวิทยาการเพื่อการยกระดับสู่สถานะเติบโตจากวิกฤต (Innovation and Transdisciplinary Disaster Platform for Achieving Anti-fragility) ประกอบด้วย การพัฒนา Transdisciplinary Disaster Platform เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสหวิทยาการ การใช้นวัตกรรม AI, IoT และ GIS ในระบบพยากรณ์และแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าที่เหมาะสม การพัฒนาแอปพลิเคชันและฐานข้อมูลความเสี่ยงภัยพิบัติระดับพื้นที่ที่เชื่อมโยงกับระบบระดับประเทศ การบูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่กับระบบข้อมูลหลายแหล่ง (multi-source data systems) การบูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ากับนวัตกรรมท้องถิ่น ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support Systems) สำหรับผู้ปฏิบัติงานในภาวะวิกฤต การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) เพื่อความโปร่งใสในการจัดการทรัพยากรด้านมนุษยธรรม การพัฒนา simulation models / digital twin สำหรับการวางแผนและทดสอบสถานการณ์ภัยพิบัติ การบูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ากับระบบข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อสนับสนุนการจัดการภัยพิบัติแบบเชิงรุก และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการปรับตัวก้าวข้ามวิถีปกติสู่ความยั่งยืน (Climate Change Adaptation: Moving Beyond Normality for Sustainability) ประกอบด้วย การประเมินความเปราะบางและความเสี่ยงของระบบนิเวศต่อภัยพิบัติ การวิเคราะห์ขีดความสามารถในการปรับตัวของเศรษฐกิจฐานรากและความมั่นคงทางอาหารภายใต้ความแปรปรวนของภูมิอากาศที่รุนแรงเกินวิถีปกติ การศึกษาประสิทธิภาพของมาตรการปรับตัวโดยใช้ธรรมชาติเป็นพื้นฐานในการลดแรงกระแทกจากภัยพิบัติ การบูรณาการองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการปรับตัวในระยะยาว การศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตในระยะยาว การพัฒนารูปแบบเศรษฐกิจและวิถีชีวิตที่ยืดหยุ่นต่อการรักษาสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4) ธรรมาภิบาลและการสังเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความร่วมมือพหุภาคี (Governance and Policy Recommendation for Multi-Stakeholder Collaboration) ประกอบด้วย การสังเคราะห์งานวิจัยและบทเรียนเชิงพื้นที่สู่ข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Recommendation) การพัฒนากอบธรรมาภิบาลการบริหารงบประมาณ และการจัดหาทุนสำหรับการจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืน บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์บูรณาการ กลไกความร่วมมือพหุภาคีระหว่างภาครัฐ-เอกชน-วิชาการ-ชุมชนในการจัดการความเสี่ยงเชิงระบบ การพัฒนาระบบติดตามและตัวชี้วัดความสำเร็จที่ได้มาตรฐานสากล การวิเคราะห์และพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันแบบไร้รอยต่อระหว่างหน่วยงาน การพัฒนากอบจริยธรรมและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในการจัดการข้อมูลภัยพิบัติและนโยบายด้านภัยพิบัติ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5) การบริหารจัดการนวัตกรรมศูนย์พักพิงและระบบสนับสนุนทางมนุษยธรรมในพื้นที่เปราะบางชายแดน (Innovation in Shelter Management and Humanitarian Support Systems in Fragile Border Contexts) ประกอบด้วย การพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการศูนย์พักพิงเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินและการอพยพประชาชนจากผลกระทบความไม่สงบ การออกแบบและวางผังที่พักอาศัยชั่วคราว (temporary shelter design) ที่ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์เพื่อวางระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารและสิ่งจำเป็นพื้นฐานในภาวะวิกฤต บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาและเครือข่ายในพื้นที่ในการฟื้นฟูทักษะและการสร้างอาชีพชั่วคราวเพื่อสร้างรายได้และลดภาวะความเครียดให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่พักพิง การดูแล สุขภาวะและการสนับสนุนด้านจิตสังคม (psychosocial support) สำหรับผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่เปราะบาง ประสานงานความช่วยเหลือระหว่างพหุภาคีให้ตรงตามความต้องการจริง ตลอดจนการสังเคราะห์บทเรียนจากการปฏิบัติงานจริงสู่คู่มือมาตรฐานปฏิบัติงาน (SOP) และข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการจัดการมนุษยธรรมชายแดนเพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

12. การสมัครเข้าร่วมประชุมวิชาการฯ

บุคคลทั่วไป (นิสิต นักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ ภายในและนอกมหาวิทยาลัยทักษิณ) สามารถลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการผ่าน website: icdrm2026.tsu.ac.th ทั้งนี้ สามารถติดต่อเพิ่มเติมได้ที่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โชคชัย เหมือนมาศ สถาบันวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง โทรศัพท์มือถือ 08-3536-6199 E-mail : chokchai@tsu.ac.th

13. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดการขับเคลื่อนแพลตฟอร์มภัยพิบัติสหวิทยาการ (Transdisciplinary Disaster Platform) ที่เป็นรูปธรรม โดยมีการบูรณาการองค์ความรู้จากนักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน และชุมชน รวมถึงการเชื่อมโยงระบบข้อมูลและนวัตกรรมด้านการจัดการศูนย์พักพิงและระบบสนับสนุนทางมนุษยธรรมในพื้นที่เปราะบาง เพื่อปิดช่องว่างเชิงระบบและสร้างมาตรฐานใหม่ในการจัดการภัยพิบัติระดับสากล
2. ผู้เข้าร่วมได้เผยแพร่องค์ความรู้และยุทธศาสตร์การจัดการภัยพิบัติเชิงรุก รวมถึงนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการศูนย์พักพิงและระบบมนุษยธรรม ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านจากวิถีปกติ (Normality) ไปสู่การสร้างชุมชนที่เข้มแข็งและเติบโตได้จากวิกฤต (Anti-fragility) ผ่านการแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยและนวัตกรรมในระดับนานาชาติ
3. เกิดเครือข่ายความร่วมมือและการสื่อสารอย่างไร้รอยต่อระหว่างพหุภาคี ทั้งสถาบันการศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และเครือข่ายด้านมนุษยธรรมในพื้นที่ชายแดน นำไปสู่การผสมผสานเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเหตุฉุกเฉินในทุกระดับ
4. ได้รับต้นแบบนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาภัยพิบัติในพื้นที่จริง ช่วยรักษาต้นทุนชีวิตและเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนให้มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน
5. เกิดข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Recommendations) และแนวทางปฏิบัติมาตรฐาน (Standard Operating Procedures: SOP) ที่สังเคราะห์จากฐานงานวิจัยและบทเรียนในพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปตราเป็นกฎระเบียบหรือแผนยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับความปลอดภัยและความยั่งยืนของพื้นที่ในระดับนโยบาย